

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
2938-06

meddelad i Stockholm den 9 juni 2009

KLAGANDE

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 6 mars 2006 i mål nr 3664-05, se bilaga

SAKEN

Arbetslöshetsförsäkring

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Yrkanden

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF, yrkar att Regeringsrätten ska upphäva underinstansernas domar och fastställa HTF:s arbetslöshetskassas beslut.

Dok.Id 72736

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-12:00
13:00-15:00

AA bestrider bifall till överklagandet.

IAF:s talan

IAF anför i huvudsak följande.

Bedömningen av vad som anses utgöra giltig anledning att lämna ett arbete på egen begäran är restriktiv. Det måste anses som en försämring av en persons arbetsmarknadsmässiga ställning att gå från en tillsvidareanställning till en provanställning, även om avsikten med en sådan anställning är att den ska övergå i en tillsvidareanställning. Att lämna en tillsvidareanställning till förmån för en provanställning och därigenom riskera att bli arbetslös om provanställningen inte övergår i en tillsvidareanställning eller inte ens kommer till stånd är ett risktagande som den enskilde själv måste stå för och som inte ska bäras av arbetslöshetsförsäkringen, oavsett den enskildes avsikt.

Visserligen har lagstiftaren uttalat att reglerna inom arbetslöshetsförsäkringen, i möjligaste mån, ska motverka inlåsnings effekter på arbetsmarknaden (jfr SOU 1996:150 s. 27 och prop. 1996/97:107 s. 85 f.), men oaktat detta måste det försäkringsmässiga inslaget beaktas. En sökande bör inte på eget initiativ försätta sig i en situation där han eller hon riskerar att bli arbetslös och därmed kunna göra anspråk på arbetslöshetsersättning. Arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring, vars syfte är att kompensera inkomstförlust vid ofrivillig arbetslöshet på grund av vikande konjunktur eller andra liknande förhållanden som den enskilde inte kan råda över (jfr prop. 1973:56 s. 75 f., prop. 1995/96:25 s.125 f., prop. 1996/97:107 s. 83 och 86 samt prop. 1999/2000:139 s. 29 och 57).

AA har lämnat en tillsvidareanställning för att påbörja en provanställning som inte kom till stånd. Han har därigenom på egen hand försatt sig i en situation där han riskerar att bli arbetslös. Mot denna bakgrund och med beaktande av vad som ovan anförts, särskilt om arbetslöshetsförsäkringens syfte som omställningsförsäkring, har det saknats giltig anledning för AA att på egen begäran lämna sin tillsvidareanställning. Arbetslöshetskassan har därför haft fog för att stänga av honom från hans rätt till ersättning under 45 dagar.

AAs talan

AA anför bl.a. följande. Han fick ett erbjudande om anställning hos en annan arbetsgivare och skrev anställningsavtal med denne. Därefter sade han upp sig hos sin dåvarande arbetsgivare. När datumet för anställningens start närmade sig fick han veta att den nya arbetsgivaren önskade skjuta på startdatumet och han rekommenderades att anmäla sig som arbetslös till dess arbetsgivaren ämnade påbörja hans anställning. Han gjorde allt i rätt ordning och med gott uppsåt. Inte många arbetsgivare skulle gå med på att låta någon vara tjänstledig för att påbörja en provanställning hos en konkurrent. IAF:s uppfattning leder till en låst arbetsmarknad där arbetstagarna inte vågar flytta på sig. Verkligheten är sådan att man nio gånger av tio erbjuds en provanställning när man byter arbete.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE*Lagrum*

Enligt 43 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, ALF, ska sökanden stängas av från rätt till ersättning en viss tid bl.a. om han eller hon har lämnat sitt arbete utan giltig anledning.

I 6 § lagen (1982:80) om anställningsskydd finns regler om provanställning. De innehåller följande. Avtal får träffas om tidsbegränsad provanställning, om prøvotiden är högst sex månader. Vill inte arbetsgivaren eller arbetstagaren att anställningen ska fortsätta efter det att prøvotiden har löpt ut, ska besked om detta lämnas till motparten senast vid prøvotidens utgång. Görs inte detta, övergår provanställningen i en tillsvidareanställning. Om inte annat har avtalats, får en provanställning avbrytas även före prøvotidens utgång.

Regeringsrättens bedömning

Frågan i målet är om den som lämnar en tillsvidareanställning för att börja en provanställning ska anses ha lämnat sin anställning utan giltig anledning i den

Mål nr
2938-06

mening som avses i 43 § ALF. Anledningen till att frågan uppkommer är att anställningsskyddet är svagare i en provanställning än i en tillsvidareanställning.

En provanställning är avsedd att användas av arbetsgivaren för att pröva en arbetstagares lämplighet för arbetet. Det framgår av konstruktionen av reglerna om provanställning att det vanliga ska vara att provanställningen övergår i en tillsvidareanställning. Att en tillsvidareanställning inleds med en provanställning är också normalt. AA hade, när han lämnade sin tidigare anställning, inget skäl att tro annat än att den nya anställningen skulle komma att inledas och senare övergå i en tillsvidareanställning. Den omständigheten att den nya anställningen var en provanställning innebär därför inte att han kan anses ha saknat giltig anledning att lämna sin tidigare anställning. IAF:s överklagande ska därför avslås.

Marianne Eliason

Lars Wennerström

Eskil Nord

Anna-Karin Lundin

Kristina Ståhl

Jennie Wenneberg
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. I

Föredraget 2009-05-13